

Vogelvaria.

Enkele interessante terugmeldingen van Kempische Kerkuilen.

Kerkuilen staan nou niet zo direct bekend als trekvogels. Van de jongen die ik ringde zijn de meeste terugmeldingen uit de buurt. Zo is er een uit Eersel gevonden op de Landschotse heide en een van Casteren in Vorstenbosch bij Veghel. Toch kunnen ze ook wel verder uitzwermen. Dit werd bewezen door een jonge Kerkuil die ik in Eersel ringde op 27-07-'82. Deze werd op een Duitse autobaan doodgereden bij Emstek (dit is 40 k.m. ten zuidwesten van Bremen) op 31-01-'83. Hij had toen 253 km. afgelegd naar het noordoosten. Wie schetst echter mijn verbazing toen twee maanden later er weer een Kerkuil uit hetzelfde nest werd teruggemeld. Deze was nog verder gekomen maar had het ook weer niet overleefd; Dood gevonden in het Oostduitse Rosenow (en dat is 100 km. ten noorden van Berlijn) op 28-02-'83. Dat was maar liefst 580 km. ten Noordoosten van zijn geboorteplaats in 216 dagen. Er waren 4 jongen in het nest waar deze twee terugmeldingen van zijn. Wie weet zijn de andere twee wel tot in Rusland gekomen, of zouden ze nog ergens op hun gemak in de Kempen zijn gebleven?

Jan Wouters.

De Scholekster behoort in steeds meer opzichten tot de typische Kempische vogelbevolking van het agrarisch land.

Van oudsher was de Scholekster een typische kustvogel, hoewel buiten de broedtijd sporadisch wel eens in het binnenland waargenomen! Vooral na 1920 werd echter vanuit de Noordelijke provincies het binnenland geleidelijk aan bevolkt. In 1940 werd Twente bereikt, in 1961 Limburg. In de atlas van de Nederlandse broedvogels die het SOVON in 1979 uitgaf, schrijft C.Swennen dat alleen in Oostelijk Brabant en het zuiden van Limburg nog niet alle atlasblokken bezet zijn! En dat klopt, ook voor de Kempen, maar waarschijnlijk niet meer voor lang!.....

De Scholekster werd voor zover bekend voor het eerst in 1947 in Noord Brabant broedend aangetroffen, en wel in het Bossche Broek én nabij Helmond. In de Kempen vestigde de soort zich pas na 1962. De huidige populatie in ons werkgebied overschreed inmiddels, naar ik op grond van de gegevens die mij voor hande zijn (bescheiden) durf te schatten, ruimschoots de 80, en dat is het aantal dat in de avifauna van Noord Brabant in 1967 als populatiegrootte werd opgegeven voor geheel Brabant! Ook op andere manieren wordt duidelijk dat de Scholekster ons Kempenlandje goed bevolkt heeft en meer en meer gaat bevallen;

In 1976 werden voor het eerst wat grotere aantallen gegroepeerd gezien, in de mate van 20-30 ex. Dit was echter de oorzaak van de warme zomer dat jaar, waardoor vennen als Het Goorven en de Flaes ver uitdroogden en een ideale verzamelplaats vormden voor op doortrek zijnde wadvogels, inclusief de Scholekster.

Een groep van 56 ex, bij de Loozerheide te Budeldorplein op 30-07-'78 (L.Peeters) vormde daarna een absoluut record!

Maar dan, in 1982 lijkt de soort er een gewoonte van te gaan maken om zich eerst voor te verzamelen, alvorens zich over de Kempen (en misschien nog wel verder, gezien de aantallen) te gaan verspreiden! De aantallen bij de Landschotse heide liepen dat jaar in de maanden maart en april op tot min. 40 ex. op 30-03. Bij Budeldorplein werd de top vrijwel tegelijkertijd bereikt, te weten 53 ex. op 01-04.

En ook dit jaar was er weer sprake van grote concentratie's in het voorjaar; op 07-04 52 ex. op de Landschotse heide en op 10-04 39 ex. bij Budeldorplein.

Bij het Soerendonks Goor is het verschijnsel in mindere mate te zien (aantallen tot 15 ex.), evenals bij het Eckersweyer (onbekend aantal).

Voor een vollediger beeld houd ik mij zeer aanbevolen voor aanvullende gegevens, zeker ook met betrekking tot broedgevallen. Eventueel zal ik nog een uitgebreider artikel aan deze soort wijden in een van de volgende Blauwe Klauwieren, dit nagelang de volledigheid van het materiaal dat ik van jullie binnen krijg!

Lex.